

GAMTOS ATEITIS
PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

NAUJIEŅ — LAIŠKIS

2020 m.
III ketvirtis

Gerb. klientai,

Siunčiame Jums VšĮ „Gamtos ateitis“ naujienlaiškį, kuriame rasite mūsų III ketvirčio naujienas, aktualijas, patarimus ir rekomendacijas Jums – apie pakuočių atliekų tvarkymą.

AKTUALU GAMINTOJAMS IR IMPORTUOTOJAMS

Rekomendacijas parengė VŠĮ „Gamtos ateitis“
Aplinkosaugos ekspertė Dalia Gedgaudienė

PAGRINDINĖS KLAIDOS – PAKUOČIŲ APSKAITOJE IR DEKLARACIJOSE

Ataskaitiniams pakuočių apskaitos metams einant į pabaigą, primename apie pagrindines klaidas, vis dar pasitaikančias įmonių pakuočių apskaitoje ir deklaracijose:

1. Pakuočių apskaita vedama ne GPAIS-e (Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinė sistema).

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklėse nurodyta, kad pakuočių apskaita vedama GPAIS-e. Jei įmonė pakuočių apskaitą veda savo apskaitos programoje, Excel dokumente ar pan., patikrinimo metu laikoma, kad įmonėje pakuočių apskaita nevedama. Tokiu atveju atsakingam asmeniui ir įmonei skiriama bauda ir duodamas Privalomasis nurodymas pakuočių apskaitą suvesti pagal reikalavimus.

2. Pakuočių apskaita vedama suminiais vidaus rinkai tiekty / eksportuotų pakuočių kiekiais, tai yra prekių vienetų sąraše prekinio vienetu GPAIS-e laikomas suminis pakuotės kiekis pagal pakuotės rūšį.

Prekių vienetų sąrašas turi būti sudarytas aprašant kiekvienos unikalios prekės arba unikalios prekių siuntos pakuotę. Tuo atveju, kai skaičiuojamas sunaudotų medžiagų balansas, periodiškai nurašant pakavimui panaudotas medžiagas, prekių vienetu galima laikyti pačią unikalią pakuotę (ne pakuotės rūšį).

3. GPAIS-e suvedami pakuočių apskaitos žurnalai, tačiau nesuformuojamos arba suformuojamos, bet nepatvirtinamos ketvirčių suvestinės. Nesuformuojama ir / ar nepateikiama metinė apskaitos ataskaita.

Suvedus ketvirčio žurnalą, svarbu nepamiršti per 30 d. nuo ketvirčio pabaigos suformuoti ketvirčio suvestinę ir ją patvirtinti. Pasibaigus metams per 30 d. būtina suformuoti ir per 50 d. pateikti vertinti (paspausti TEIKTI) metinę pakuočių apskaitos ataskaitą.

4. Pakuočių apskaitoje nenurodomi tuščių importuotų (įvežtų) pakuočių kiekiai, neapskaitoma daugkartinio naudojimo pakuotė (pvz., IBC konteineriai, Euro paletės).

Pakuočių apskaitoje privalo būti apskaityta tuščia įvežama pakuotė, taip pat – daugkartinio naudojimo pakuotė.

5. Nevedama atliekų susidarymo apskaita (skiltis „Atliekų darytojai GPAIS-e“), kai įmonė tiekia pakuotes vidaus rinkai sunaudodama jas savoms reikmėms.

Primename, kad kai įmonė įsiveža ir išsipakuoja prekes savo įmonėje, laikoma, kad tokia pakuotė tiekama vidaus rinkai, ją sunaudojant savoms reikmėms (SR). Jei įmonė turi SR pakuotės, ji privalo GPAIS-e vesti atliekų susidarymo apskaitą, į apskaitą įtraukdama visas įmonėje susidariusias atliekas (ne tik pakuočių atliekas).

6. Pakuočių apskaitos ataskaitoje GPAIS-e pateikti pakuočių kiekiai nesutampa su pakuočių kiekiais, nurodytais aplinkos teršimo pakuočių atliekomis deklaracijoje, pateiktoje VMI.

Pakuočių apskaita vedama GPAIS-e, suformavus pakuočių apskaitos ataskaitą, gaunami faktiniai vidaus rinkai tiekti ir eksportuoti pakuočių kiekiai. Šie duomenys pateikiami deklaracijoje VMI, pagal juos skaičiuojamas mokėtinas aplinkos teršimo pakuotės atliekomis mokestis.

7. Aplinkos teršimo pakuočių atliekomis deklaracijoje VMI nurodomi pakuočių kiekiai, pateikti „Gamtos ateitis“ savitarnos sistemoje.

Deklaracijoje turi būti nurodyti kiekiai, pateikti pakuočių apskaitos metinėje ataskaitoje GPAIS-e. Pagal tai, kokius pakuočių atliekų kiekius įmonė užsakė sutvarkyti ir kokius įrodančius dokumentus iš Organizacijos gavo, pakuočių mokestis mažėja arba visai nemokamas.

Šiuo metu Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojai vykdo planinius pakuočių apskaitos patikrinimus, kurių metu tikrinama 2017-2019 m. įmonių pakuočių apskaita.

Planinių patikrinimų planą galite rasti čia:

[Planinių patikrinimų planas](#)

NAUJIENOS

Verslo žinios:

Pakuočių atliekų tvarkyme – inovacijos, leisiančios efektyvinti veiklą ir tausoti aplinką

Šiandien technologijos integruojamos į bene visas verslo sritis, siekiančias pažangos bei didesnio veiklos našumo. Prie pastarųjų jungiasi ir antra pagal užimamą rinkos dalį Lietuvoje pakuočių atliekų tvarkymo organizacija „Gamtos ateitis“ – siekiant efektyvinti pakuočių atliekų tvarkymą, įmonė investuoja į

modernias technologijas. Viliamasi, kad pakuočių atliekų konteinerių užsipildymo stebėsenos sistema leis operatyviau reaguoti ir efektyviau organizuoti darbą atliekų tvarkytojams, jų surinkėjams bei konteinerių eksploatuotojams, o tuo pačiu padės geriau atliepti gyventojų poreikius ir kurti švaresnę aplinką.

Šių metų liepos 3 d. Vilniuje startavo bandomosios išmaniosios pakuočių atliekų tvarkymo sistemos diegimo darbai – iš viso įrengti 58 pakuočių atliekų konteinerių stebėjimo taškai. Projekto iniciatorius – VšĮ „Gamtos ateitis“ vadovas Karolis Šiaudkulis tiki, kad pažangi slovakų „Sensoneo WMS (Smart Waste Management System)“ sistema užtikrins efektyvesnį atliekų tvarkymo procesą – leis gamintojų ir importuotojų prekinį pakuočių atliekų tvarkymą koordinuojančioms ir su savivaldybėmis tiesiogiai dirbančioms pakuočių atliekų tvarkymo organizacijoms aiškiai matyti pakuočių atliekų konteinerių užpildymo lygį bei žinoti surenkamų atliekų svorį ir kiekį.

Taip pat pastaroji, pasak jo, gali būti naudinga ir kitoms sektoriaus ekosistemos dalyvėms – savivaldybėms, besirūpinančioms atliekų surinkimu bei tvarkymu, konteinerių savininkams, atliekų surinkimą organizuojančioms įmonėms ir galiausiai patiems miesto gyventojams.

„Ši sistema specialiais išmaniaisiais jutikliais leidžia sekti pakuočių atliekų rūšiavimui skirtų konteinerių užsipildymo lygį ir operatyviai

Plačiau apie tai skaitykite „Verslo žinių“ straipsnyje:

Skaityti plačiau

#Tyrimai

Atliekų rūšiavimas Elektrėnų savivaldybėje

2020 m. rugpjūčio 27 d. UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“, bendradarbiaudami su atliekų tvarkytoju UAB „Ekobazė“ ir licencijuotomis pakuočių atliekų tvarkymo organizacijomis VšĮ „Gamtos ateitis“, VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“ ir VšĮ „Žaliasis taškas“, atliko mišrių pakuočių atliekų, atsitiktine tvarka surinktų iš individualių namų, ir plastiko pakuočių atliekų, surinktų iš kolektyvinio naudojimo rūšiavimo konteinerių, sudėties nustatymo tyrimą Alytuje, UAB „Ekobazė“ priklausančioje pakuočių atliekų rūšiavimo įrenginyje.

Iš individualių namų **mišrių pakuočių atliekų** buvo surinkta 625,5 kg. Išrūšiuotas atliekas buvo gauta:

Stiklo pakuotės atliekos – 1,92 proc., popieriaus ir kartono pakuotė – 8,35 proc., PET pakuotės – 3,36 proc., kitos plastikinės pakuotės – 9,74 proc., plastikinė pakuotė (deginimas) – 24,78 proc., metalinės pakuotės – 5,12 proc., kombinuota pakuotė (vyraujanti medžiaga – popierius kartonas) – 2,64 proc., mišri makulatūra – 10,68 proc., mišrios komunalinės atliekos – 32,79 proc., juodieji metalai – 0,48 proc., elektronika – 0,16 proc.

Iš kolektyvinio naudojimo rūšiavimo konteinerių **plastiko pakuočių atliekų** buvo surinkta 502,4 kg. Išrūšiuotas atliekas buvo gauta:

Stiklo pakuotės atliekos – 1,59 proc., popieriaus ir kartono pakuotė – 1,37 proc., PET pakuotės – 12,14 proc., kitos plastikinės pakuotės – 29,44 proc., plastikinė pakuotė (deginimas) – 28,26 proc., metalinės pakuotės – 3,4 proc., kombinuota pakuotė (vyraujanti medžiaga – popierius kartonas) – 5,08 proc., mišri makulatūra – 0,84 proc., mišrios komunalinės atliekos – 17,08 proc.,

juodieji metalai – 0,6 proc., elektronika – 0,2 proc.

Atlikus tyrimą paaiškėjo, kad išrūšiuotas mišrias pakuočių atliekas buvo gauta daug netinkamų atliekų – 32,79 proc. mišrių komunalinių atliekų, 0,48 proc. juodųjų metalų, 0,16 proc. elektronikos. Išrūšiuotas plastiką buvo gauta 17,08 proc. mišrių komunalinių atliekų, 0,6 proc. juodųjų metalų, 0,2 proc. elektronikos. Tai sudarė: padangos, tualetinis popierius, tekstilė, avalynė, sauskelnės, polistireninis putplastis, elektroniniai žaislai, indai, automobilių dalys, dažų skardinės, tepalų bakiukai, dirbtinės gėlės, maisto atliekos, plastikiniai virtuvės reikmenys, kanalizacijos vamzdžiai, šluotos ir šluostės, elektros laidai, medicininės kaukės ir pirštinės, panaudota pirotechnika.

Nors atliekų rūšiavimas Elektrėnų savivaldybėje gerėja, vis daugiau gyventojų atliekas pradeda rūšiuoti, tačiau turime nepamiršti tai daryti teisingai ir atsakingai. Privalome visi prisidėti prie aplinkos saugojimo ir taršos mažinimo pasaulyje. Gamtos ištekliai planetoje yra riboti, todėl privalome kuo daugiau atliekų perdirbti ir pakartotinai jas naudoti. Tinkamai ir atsakingai rūšiuodami atliekas mes taupome išteklius, saugome švarią aplinką, saugome nuo pavojų gyvūnus, ribojame miškų kirtimą, vandens bei oro taršą, kovojame prieš klimato atšilimą, taupome energiją ir mažiname sąvartynus.

Parengta pagal Elektrėnų komunalinio ūkio vadybininkės aplinkotvarkai Gintarės Jankauskienės ir direktoriaus infrastruktūrai Vyto Barzdaičio pranešimą spaudai.

#Tyrimai

Penktadalis atliekų Raseiniuose dar nukeliauja į klaidingą rūšiavimo konteinerį

VšĮ „Gamtos ateitis“ rugsėjo mėnesį kartu su kitomis Lietuvoje veikiančiomis licencijuotomis pakuočių atliekų tvarkymo organizacijomis Raseinių rajone atliko įmonės „Raseinių komunalinės paslaugos“ teikiamų pakuočių atliekų tvarkymo paslaugų kontrolinį patikrinimą. Tai jau 23-iasis, bet ne paskutinis atliekamas patikrinimas šiais metais – pakuočių atliekų tvarkymo paslaugų analizės skirtingose Lietuvos savivaldybėse bus tęsiamos iki metų pabaigos.

Šių patikrinimų tikslas – išanalizuoti pakuočių atliekų rūšiavimo įpročius gyventojų, kurie naudojami individualiais pakuočių atliekų rūšiavimo konteineriais šalia savo namų valdų. Raseinių rajone buvo pasirinktinai patikrinta per 600 privačioms valdoms išdalintų skirtingų pakuočių – popieriaus, plastiko – konteinerių turinio.

„Patikrinimo Raseinių regione rezultatai parodė, kad individualaus naudojimo plastiko, popieriaus pakuočių atliekų konteineriuose ne pakuočių, bet įvairios mišrios komunalinės atliekos sudaro apie 19 proc. atliekų, tačiau skaičiai šiame regione, palyginti Lietuvos mastu, yra džiugesni, nes kituose Lietuvos regionuose dar vidutiniškai iki 33 proc. sudaro ne pakuočių, bet įvairios mišrios komunalinės atliekos – nuo rūbų, avalynės, maisto iki higienos priemonių. Šios turi būti metamos atitinkamai – į mišrių buitinių atliekų, kompostavimo konteinerius ar pristatomos į specialiąsias atliekų aikštelės“, – patikrinimus komentavo VšĮ „Gamtos ateitis“ vadovas Karolis Šiaudkulis. „Dalis pakuočių atliekų konteinerių tikrai atsakingai užpildyti tik jiems tinkančiu turiniu, laiku išstatomi aptarnavimui, tačiau dalyje jų gyventojai pakuočioms dar priskiria ir statybines medžiagas, ir sulaužytus žaislus, maisto atliekas, žolę, kitus nenaudojamus buitines reikmenis, nors kiekvienas konteineris turi lipduką su išvardintomis atliekomis – kur

ką galima mesti, ko – ne“.

Stiklo rūšiavimo konteineriuose netinkamų priemaišų pasitaiko tik iki 5-10 proc., tad visas surinktas stiklo pakuočioms skirtas turinys pristatomas tiesiai į stiklo perdirbimo gamyklas, todėl šių konteinerių turinys pastaraisiais metais nebetikrinamas.

„Jei atliekų surinkimo metu tvarkytojai pastebi, kad pakuočių atliekų konteineris užterštas netinkamomis atliekomis, tokios atliekos nesurenkamos, gyventojus informuojant paliekamomis žymomis ant konteinerių atsakingai perrūšiuoti atliekas dar kartą, tačiau dalis gyventojų taip elgiasi tiksliai, vengdami mokėti papildomai už statybinių, stambiagabaritinių ar į mišriųjų atliekų konteinerius nebetelpančių atliekų išvežimą, ir ne visada tvarkytojai šį gyventojų „išradingumą“ pastebi iki kol neiškrato viso konteinerio turinio“, – pabrėžė K. Šiaudkulis. „Tikimės, kad šie bendri pakuočių atliekų tvarkymo organizacijų atliekami vis dažnesni patikrinimai bei aptarimai ir papildomų priemonių taikymas su tą rajoną aptarnaujančiomis savivaldybėmis, pakuočių atliekų tvarkytojais dar kartą atkreips gyventojų dėmesį į pakuočių atliekų tvarkymą ir pareikalaus atsakingesnio jų požiūrio į kitų atliekamą darbą ar apskritai – į bendrai formuojamą šalies atsakingo ir tvaraus vartojimo politiką“.

Primerktume, kad pakuočių atliekų surinkimas ir sutvarkymas – priešingai nei mišriųjų atliekų tvarkymo paslaugos – gyventojams nieko nekainuoja, tačiau kitomis atliekomis užteršta pakuočių atliekų žaliava tampa bevertė ir šių atliekų surinkimas bei sutvarkymas šias paslaugas teikiančioms įmonėms nesukuria jokių papildomų pajamų, arba dar papildomai kainuoja – kai už netinkamų atliekų, rastų tarp pakuočių, utilizavimą turi susimokėti kitoms įmonėms.

#Tarifai

Didės mokečio tarifai už aplinkos taršą

Seimas informavo, kad priėmęs Mokesčio už aplinkos teršimą ir Mokesčių administravimo įstatymų pataisas ir siekiant skatinti ūkinės veiklos vykdytojus mažinti aplinkos taršą, padidino mokesčio už aplinkos teršimą tarifus (projektai Nr. XIIIIP-4033(3), Nr. XIIIIP-4034(2)).

Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymas nustato mokestį už teršimą gaminių atliekomis, pakuočių atliekomis ir sąvartyne šalinamomis atliekomis, taip pat aplinkos teršimą iš stacionariųjų ir mobiliųjų taršos šaltinių. Mokesčio mokėtojams, netvarkantiems pagal naujas nuostatas privalomos pakuočių ir gaminių apskaitos, už nedeklaruotą kiekį mokestis bus skaičiuojamas taikant 2 proc. tarifą nuo prekių apyvartos.

Naujosios nuostatos nuo 2022 m. nustato mažesnius mokesčio tarifus tinkamoms pakartotinai naudoti ar perdirbti pakuotėms ir didesnius – neperdirbamoms pakuotėms, kurios, tapusios atliekomis, gali būti panaudojamos tik energijai gauti arba tik šalinamos. Už mokesčio už aplinkos teršimą apskaičiavimo ir deklaravimo teisingumą bus atsakinga Aplinkos ministerijos įgaliota institucija, o už mokesčio sumokėjimo teisingumą – Valstybinė mokesčių inspekcija.

Plačiau apie tai skaitykite Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos straipsnyje:

[Skaityti plačiau](#)

#Socialinėveikla

„Gamtos ateitis“ tapo žygio „Už švarią Lietuvą!“ dalimi

Rugpjūčio 16 d. Palangoje startavo 80 dienų truksiantis, 1200 km žygis pėsčiomis aplink mūsų šalį su „Kūrybos kampo 360°“ įkūrėju ir pokyčių lyderiu Giedriumi Buču.

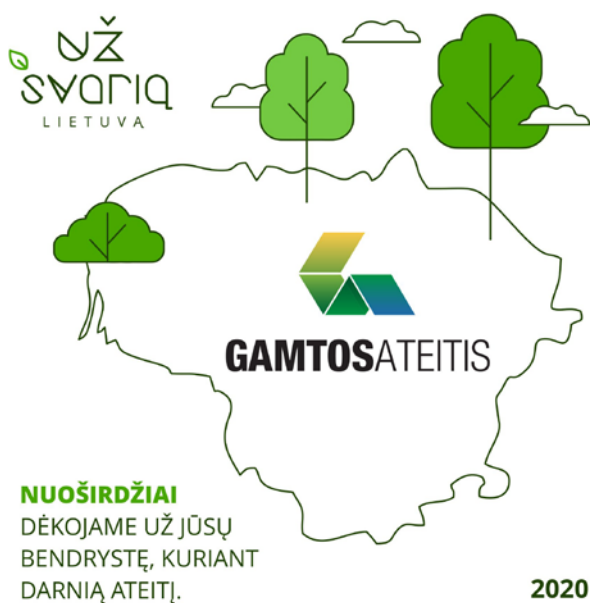
„Už švarią Lietuvą!“ – tai pirmasis 1200 km, 80-ies dienų žygis pėsčiomis aplink Lietuvą. Keliaudami žygio dalyviai grožėsės Lietuvos gamta, bendraus su sutiktais žmonėmis ir savo kelyje rinks rastas šiukšles. Šio žygio tikslas – atkreipti visuomenės dėmesį į perteklinio vartojimo keliamas problemas ir jų poveikį mūsų planetai bei mūsų sveikatai. Surinktos šiukšlės bus analizuojamos, skirstomos į dažniausiai randamų atliekų kategorijas, o tada visuomenė, verslas, mokslininkai ir valstybinės institucijos bus kviečiamos drauge ieškoti sprendimų prevencijai.

„Palaikydami šio žygio tikslą ir idėją, prie iniciatyvos prisijungėme ir mes – „Gamtos ateitis“. Tikime, kad mūsų bendra iniciatyva su Giedriumi Buču padės atsakyti ir į tam tikrus svarbius klausimus apie pakuočių atliekas mūsų aplinkoje, pavyzdžiui, kokiomis pakuočių atliekomis labiausiai užteršti Lietuvos miestai, miesteliai? Kokių priemonių galima imtis kartu – visuomenei, verslui, valstybinėms institucijoms, mokslui – siekiant tai pakeisti?“ – apie žygį kalbėjo VšĮ „Gamtos ateitis“ vadovas Karolis Šiaudkulis.

Dažnai žmogus savo pėdsaką žemėje matuoja pasiekimais ir patirtimis, tačiau retas susimąsto, kokį atliekų šleifą kiekvienas iš mūsų paliekame, bandydami iš gyvenimo pasiimti viską, ką jis duoda.

Žygis pėsčiomis aplink mūsų šalį „Už švarią Lietuvą!“ – tai mūsų visų šansas ne tik pažinti ir pamilti Lietuvą bei jos gamtą, bet ir susivienyti, siekiant švaresnės aplinkos sau bei ateities kartoms. Šiukšlės – tai mūsų vartojimo pasekmė, tarsi lakmuso popierėlis, jas analizuojant galime suprasti žmogaus-vartotojo elgseną ir ieškoti sprendimų drauge.

Dabar mes gyvename plastiko amžiuje. Pasak mokslininkų, jau prasidėjo naujoji, žmogaus epocha, dar vadinama „Antropocenu“. Ši epocha žymi dominuojančią žmogaus įtaką mūsų planetos atmosferai, klimatui ir aplinkai. Analizuodami, skaičiuodami ir tyrinėdami visas žygio metu surinktas atliekas, žygio komanda prisidės prie antropologinių tyrimų, padedančių spręsti visuomenėje kylančias modernaus gyvenimo ir perteklinio vartojimo problemas.

Šiomet Europos Komisija paskelbė Europos žaliąjį kursą. Jo tikslas – iki 2050 m. Europą padaryti neutralaus poveikio klimatui žemynui. Atliekų ir taršos problema yra vienas iš didžiausių iššūkių ne tik Europai, bet ir visam pasauliui. Žaliasis kursas kuria tvarios planetos idėją, tačiau ją įgyvendinti galėsime tik tada, kai vieningai spręsimė atliekų problemą savo bendruomenėse.

Meninė instaliacija „Vartojimo dėlionė“

Viena iš žygio dalių – sukurta meninė instaliacija „Vartojimo dėlionė“ Kauno santakoje, kuri augs kiekvieną dieną, į ją keliaus žygio metu pakelėse surinktos šiukšlės. Ši instaliacija – bus tarsi mūsų visuomenės veidrodis, atspindintis statistinio vartotojo portretą. Jos tikslas – įvertinti mūsų vartojimo pasekmes ir ieškoti alternatyvų, būdų jam pakeisti.

„Vartojimo dėlionė“ sudaryta iš keleto svarbių elementų: armatūriniai kubai, kurie bus pildomi viso žygio metu; informacinės lentelės ir statistika, kuriose pateikiama pagrindinė informacija apie plastikinius maišelius, plastikinius butelius, rūkiočių atliekas, transporto atliekas, vienkartinius puodelius, tetrapakus, daugiasluoksnes maisto pakuotes, įdomius radinius; trys medžiai instaliacijos viduje, kurie simbolizuoja gamtą ir viltį dėl darnios Lietuvos.

„Vartojimo dėlionė“ Kauno Santakoje bus iki lapkričio 7 d. Instaliacijos autoriai – Laura Petruškevičiūtė ir Andrius Matulis.

Dokumentinis filmas „Šiukšlininkas“

Pasibaigus žygiui, bus sukurtas ir dokumentinis filmas „Šiukšlininkas“, kuris užfiksuos unikalų žygį aplink Lietuvą. Viešas filmo pristatymas planuojamas 2022 m. Filmu bus siekiama supažindinti visuomenę su gražiausiais Lietuvos gamtos kampeliais, bendruomenėmis, ieškoma geriausio sprendimo, kaip tarpusavyje gyventi tvariau ir laimingiau, darnoje su gamta. Filmą skatins visuomenę atsakingiau žiūrėti į suvartojamas ir neperdirbamas medžiagas, skatins rūšiuoti, tvarkyti gamtą. Tai kelionė žmogaus, siekiančio pakeisti pasaulį ir savo pasaulėžiūra pasidalinti su vietinėmis bendruomenėmis, organizacijomis, įmonėmis. „Šiukšlininko“ žygis – ne tik nueiti 1200 kilometrų pakeičiant analizuojant tai, ko nusprendė atsikratyti žmogus. „Šiukšlininkas“ neturi siekio surinkti kuo daugiau šiukšlių ar atlikti aplinkos švarinimą. Priešingai nei kiti organizuojami žygiai ar akcijos, „Šiukšlininkas“ turi visai kitą motyvą, jis nori ne tik išanalizuoti ir suprasti vartojimo kultūrą, tačiau įkvėpti ir būti pavyzdžiu kitiems tiek Lietuvoje, tiek gyvenantiems bet kur pasaulyje.

Pats žygis truks iki spalio 30 dienos – žygio uždarymasis renginys vyks lapkričio 7 d. Kaune.

Kuo daugiau tokių iniciatyvų su gerais pavyzdžiais, tuo lengviau pasieksime geresnį rezultatą kartu! Už švarią Lietuvą!

EDUKACIJA

Daugkartiniai pirkinių maišeliai su užrašu „Jūs turite 3 TAIP“ – Lietuvos savivaldybių gyventojams

Liepos mėnesį skirtingas savivaldybes Lietuvoje pasiekė VŠĮ „Gamtos ateitis“ specialiai kurti ir gaminti daugkartiniai pirkinių maišeliai, atkreipiantys visuomenės dėmesį į tvaraus ir atsakingo vartojimo problemas. Savivaldybės šiuos maišelius gyventojams dalins įvairių miesto renginių, aplinkosaugos iniciatyvų, įvairių projektų švietimo įstaigose metu.

VŠĮ „Gamtos ateitis“ šia iniciatyva toliau tęsia bendradarbiavimą su savivaldybėmis, įgyvendinant visuomenės švietimo, edukacijos priemones, siekiant didinti gyventojų, savivaldos, verslo atsakomybę ir sąmoningumą aplinkos taršos pakuočių atliekomis bei jų rūšiavimo klausimais.

„Plastikas tapo neatsiejama mūsų kasdienio gyvenimo dalimi, tačiau vienkartinis neperdirbamas plastikas turi didelį neigiamą poveikį mūsų sveikatai ir gamtai, – apie šią iniciatyvą kalbėjo VŠĮ „Gamtos ateitis“ Viešinio ir marketingo vadovė Diana Ramanauskaitė. – Skaičiuojama, kad kiekvienas Lietuvos gyventojas per metus panaudoja iki 200 įvairių plastikinių maišelių, kurių dauguma panaudojama tik vieną kartą, visi kiti patenka į švartynus, sudeginami arba patenka tiesiai į aplinką.

Jei skaičiuotume, kad 1 daugkartinis maišelis apsaugotų aplinką nuo 200 plastiko maišelių kasmet – į savivaldybes iškeliavęs ir gyventojus įvairių iniciatyvų metu šiemt pasiekiantis maišelių kiekis gali sukurti pakankamai ženklų rezultatą. Jei mūsų maišeliai apsigyvens kaip naudinga priemonė žmonių rankinėse,

automobiliuose, bus kaskart panaudojami apsiperkant bei apsaugos gamtą bent nuo 1 mln. vienkartinį plastiko maišelių per metus – džiaugsimės atkreiptą visuomenės dėmesį į tvaraus vartojimo problemą ir kažkiek prisidėję prie gamtos apsaugojimo“.

Maišeliai papuošti stilizuotų medžių tariamų šūkiu mums, visuomenei – „Jūs turite 3 TAIP!“ Tai kvietimas kiekvienam – rinktis ne vienkartinį plastikinius, ne medžių gamtoje kiekį mažinančius popierinius, bet daug kartų kelionėse į prekybos centrus jus lydėsiančius daugkartinius pirkinių maišelius. Tai paprastas, mažas, bet kartu ir labai svarbus žingsnis, leisiantis bent kažkiek sumažinti aplinkai daromą žalą, o kartu – atkreipti dėmesį į įvairias aplinkosaugos problemas.

Maišelius organizacijos užsakymu gamino Vilniuje įsikūręs aplinkai draugiškų daugkartinių maišelių gamintojas – UAB „Bagfactory“. Daugkartiniai maišeliai, pagaminti iš neaustinės medžiagos, naudojant unikalią siuvimo ultragarsu technologiją. Ši medžiaga yra kvėpuojanti, lengva, minkšta, patogi naudoti ir svarbiausia – daugkartinė, nes ją itin lengva prižiūrėti ir plauti.

Iš viso pagaminta 20500 vnt. daugkartinių maišelių. Maišeliais pagal metų pradžioje išsakytą savivaldybių poreikį bus aprūpintos Alytaus miesto ir rajono, Druskininkų, Jurbarko, Kalvarijos, Kauno miesto ir rajono, Kazlų Rūdos, Klaipėdos, Kupiškio, Lazdijų rajono, Neringos, Pagėgių, Pakruojo, Panevėžio miesto ir rajono, Rokiškio, Šiaulių, Šilalės, Širvintų, Utenos, Zarasų, Vilniaus rajono savivaldybės.

Prie akcijos „NE plastiko bangai 2020“ prisijungė ir „Gamtos ateitis“

Rugpjūčio 4 dieną, vykstančios 53-iosios „Kuršių marių regatos“ metu, jau antrus metus iš eilės nuvilnijo visuomenę aktyviai įtraukianti Neringos miesto savivaldybės, Lietuvos buriuotojų sąjungos ir Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcijos pernai sugalvota iniciatyva – „NE plastiko bangai“. Šiemet prie šios paplūdimių tvarkymo akcijos prisidėjo ir VŠĮ „Gamtos ateitis“, kurie

taip pat aktyviai įsitraukė į šį visuomenę subūrusį gerą ir tvarų tikslą.

„Smagu matyti, kaip jauni ir vyresni Nidos gyventojai ir iš visos Lietuvos į Neringą sugužėję svečiai – regatos komandų dalyviai, šeimos su vaikais, net namų augintiniai – susijungia vienai bendrai užduočiai – švarinti gamtą nuo kitų, neatsakingų žmonių gamtoje paliktų pėdsakų, ir tuo pačiu – rodyti pavyzdį vieni kitiems, kad gamta – mūsų rankose, kad žemę turime tik vieną – tad būtina ją saugoti, valyti ir tausoti. – po renginio įspūdiškai dalijosi VŠĮ „Gamtos ateitis“ vadovas Karolis Šiaudkulis. – Mums – už pakuočių atliekų tvarkymą atsakingai organizacijai – labai smagu tapti šio didelio ir tvaraus renginio dalimi, kur po viena – jau 53-iosios „Kuršių marių regatos“ – renginio vėliava telpa ir ši puiki, sveikintina bei visuomenę aktyviai įtraukianti iniciatyva. Tikimės ir linkime, kad ši unikali, antrus metus vykstanti vienkartinio plastiko naudojimo mažinimui skirta akcija, startavusi Neringos savivaldybėje, Nidoje, savo puikios idėjos banga ilgainiui lengvai užlies ir visą Lietuvą“.

Buriuotojų bendruomenei gamtos saugojimas visuomet buvo ir liks vienu svarbiausių prioritetų, todėl šis projektas – itin svarbus. Esą visi, kurie nori judėti vėjo pagalba, tuo iš dalies deklaruoja ir savo požiūrį į aplinką bei gamtą. Neringa šia iniciatyva regatos metu „NE plastiko bangai“ jau antrus metus iš eilės skatina visuomenę ir gamintojus, įvairių paslaugų teikėjus aktyviai mažinti plastiko taršą renginių metu, o atostogautojus kviečia atkreipti dėmesį į bereikalingą vienkartinio plastiko naudojimą. Iniciatyvai skirtas pavadinimas „NE plastiko bangai“ turi kryptingą tikslą – sukelti tokią didelę bangą, kad ji pasiektų ir tolimiausius Lietuvos kampelius ir kaskart edukuotų visuomenę apie plastiko išmetimo taršą, apie tai, kad būtina keisti savo požiūrį į vartojimą ir kasdienius įpročius.

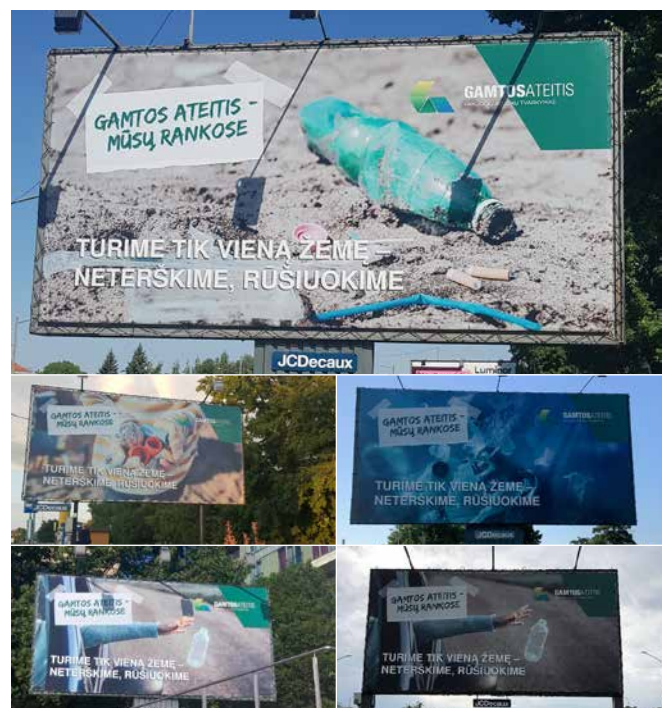
„Jeigu gamtos resursai yra riboti, tai atliekos, deja, bet neišsenka. Jeigu jų nesutvarkome rūšiuodami ir nukreipdami tolimesniam gyvenimui perdirbant, jeigu jos sukurtos taip, kad savaime nesuirtų greitai ir neužteršiant gamtos, jos lieka nykti dešimtmečius ar šimtmečius sąvartynuose arba patenka į atmosferą kitaip, kai yra sudeginamos“, – apie visus metus didžiojoje Lietuvos miestuose vykdomą lauko reklamos socialinę kampaniją kalbėjo VšĮ „Gamtos ateitis“ Viešinimo ir marketingo vadovė Diana Ramanauskaitė. – „Kiekviena visuomenei primenama frazė, vizualinė ar audio žinutė apie aplinkosaugos problemas – tai tam tikra emocija apie tai, kad kiekvienas mūsų esame gamtos prašomi suvokti, jog tik nuo mūsų pačių priklauso, kokioje aplinkose gyvensime toliau ir ką paliksime ateinančioms kartoms. O nuolatinis kartojimas – tai pats efektyviausias būdas įsiminti tai, kas svarbu mums visiems ir kiekvienam“.

...kur ir kada bebūtum – mieste ar prie jūros, miške ar parke, vasarą ar žiemą – nepalikim juose šiukšlių pėdsako. Prisimink ir primink kitiems, kad „Turime tik vieną žemę – neterškime, rūšiuokime. Gamtos ateitis – mūsų rankose“...

VšĮ „Gamtos ateitis“ visą savaitę Nidos gyventojams, miesto svečiams, regatos dalyviams dalino daugkartinio naudojimo pirkinių maišelius – kaip alternatyvą vienkartiniams plastikiniams maišeliams, taip pat visą savaitę kvietė mažuosius Nidos gyventojus ir svečius prie regatos scenos dalyvauti jiems skirtose specialiose pramogose – estafetėse, viktorinose, iššūkiuose ir žaidimuose, kur vaikai ne tik sulaukė smagių staigmenų, tačiau ir turėjo galimybę sužinoti kažką naujo ir įdomaus apie tai, kaip gyventi, kad pasaulis liktų švaresnis šiandien ir rytoj.

Būtina laikytis plano A, nes nėra planetos B

Trečiąjį šių metų ketvirtį VšĮ „Gamtos ateitis“ tęsia socialinės lauko reklamos Lietuvoje kampaniją, siekdama atkreipti visuomenės dėmesį į aplinkosaugą, užterštumą, gamtos resursų tausojimą, perteklinio vartojimo keliamas problemas ir jų poveikį planetai bei visuomenės sveikatai.

Knyga „Mažasis GAMTOS ATEITIES ekspertas“ – popieriniu ir el. formatu

Atsižvelgiant į savivaldybių išsakytą poreikį edukacinei medžiagai ikimokyklinio amžiaus vaikams, III šių metų ketvirtį buvo sukurtos ir pagamintos knygelės „Mažasis GAMTOS ATEITIES ekspertas“. Popierinės knygelės buvo atspausdintos ant perdirbto popieriaus ir išsiųstos į skirtingas Lietuvos savivaldybes – ikimokyklinių įstaigų vaikams, būsimiems „Mažiesiems GAMTOS ATEITIES

ekspertams“.

Knygelėje vaikams pateikiama įvairių iššūkių ir užduočių apie pakuočių atliekų rūšiavimą, atsakingą vartojimą, gyvenimą be atliekų. Knygelės negavusiems, taip pat siūlome skaityti ir užduotis atlikti ir el. formatu – galima rodyti vaikams ir spręsti užduotis žodžiu, žiūrint per ekranus, kartu diskutuojant. Dalį užduočių rekomenduojame atspausdinti ir vaikams pateikti atlikti savarankiškai.

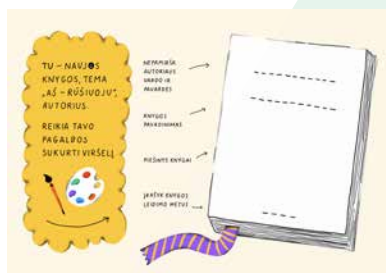

Knygėlės atsisiųsti galite čia:

Spalvota

Nespalvota

Spalvota ir nespalvota

Jurgis Didžiulis:

APIE ATSAKINGĄ VARTOJIMĄ

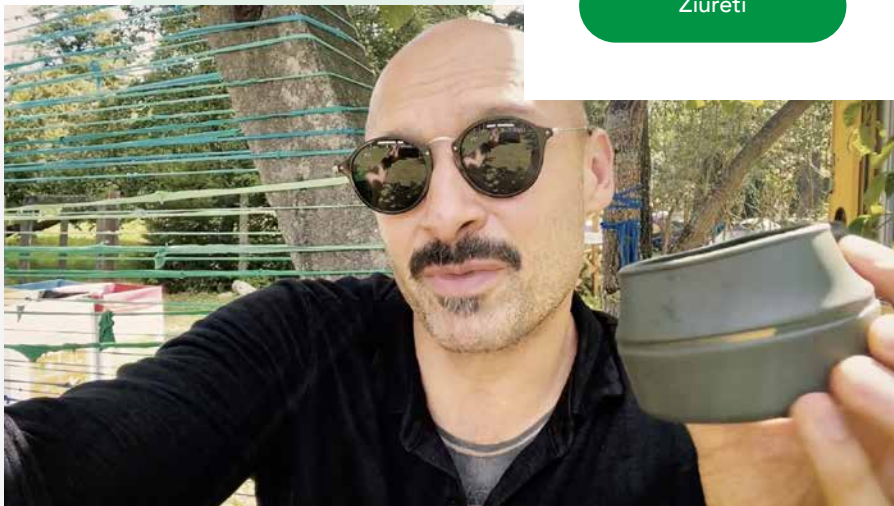
Jurgis Didžiulis kalba apie tai, kad būnant atsakingiems vartotojams, turintiems galią nuspręsti – produktus galime rinktis ne tik pagal skonį ir aromatą, bet ir pagal jo pakuotę. Tereikia kaskart įsigyjant vieną ar kitą produktą užduoti sau klausimą – ar tai perdirbama?

[Žiūrėti](#)

Jurgis Didžiulis apie tai, kad pakuotė suteikia tik mažą dalį ir kelių minučių malonumo, įsigijus tam tikrą produktą – „kol išpakuoji tai, ką įsigijai“ – vėliau visa tai tampa tiesiog atliekomis. Kokių pokyčių reikia šioje srityje?

[Žiūrėti](#)

Jurgis Didžiulis apie tai, kad rūšiavimo konteineriai yra labai svarbūs, bet jei savo sprendimais vartoti / naudoti mažiau arba atsisakyti vienkartinių gaminių, kai įsigyjame daugkartinius ir ilgai tarnaujančius daiktus, mes sumažiname tą naštą gamtai ir tuo pačiu ją apsaugome – tai yra TIK sveikintina.

[Žiūrėti](#)

Jurgis Didžiulis apie tai, kad kiekvienas mūsų kasdienis pasirinkimas, net toks „mažytis“, kaip kokios spalvos tualetinį popierių renkamės savo namams, gali turėti ilgalaikį poveikį gamtai. Todėl prieš perkant, verta apsvarstyti – o gal galima įsigyti tą pačią funkciją atliekantį ir niekuo neprastesnį daiktą, BET – pagamintą iš perdirbtų medžiagų?

[Žiūrėti](#)

ATLIEKŲ RŪŠIAVIMO REKOMENDACIJOS

1

PATARIMAI, KAIP MAŽINTI PAKUOČIŲ KIEKĮ

Perkame tas pakuotes, kurios gali būti perdirbamos

Į parduotuvę nešamės savo daiktinių pirkinių krepšelį ar maišelius buriems sveriamiems produktams

Naudojame daugkartinio naudojimo gertuvę, o kavai ar arbatai – daugkartinį termosinį puodelį

Perkame aplinką tausojančias prekes (daiktus iš perdirbtų medžiagų)

2

KODĖL REIKIA RŪŠIUOTI?

Puoselėjame švarią aplinką

Taupome vis labiau senkančius gamtos išteklius ir energiją

Saugome nuo pavojų gyvūnus

Ribojame miškų kirtimą, vandens bei oro taršą

Mažiname sąvartynus

Pakuočių atliekos, kurias išrūšiuojame, tampa žaliava ir yra perdirbamos, o jeigu perdirbti netinka – jos naudojamos energijai išgauti. Rūšiuodami mes nedidiname sąvartynų, kartu – mažiname aplinkos taršą.

KAIP TINKAMAI RŪŠIUOTI POPIERIAUS ATLIEKAS?

Galima mesti

- Popierines ir kartonines maisto produktų pakuotes
- Kartonines dėžes ir pakavimo popierių
- Laikraščius, žurnalus, knygas, lankstinukus ir brošiūras
- Balto ir spalvoto popieriaus atliekas

Negalima mesti

- Supelijusio, drėgno popieriaus, knygų, kartono
- Riebalais ir / ar maisto likučiais užteršto popieriaus ir kartono
- Vienkartinių popierinių servetėlių ir rankšluosčių
- Tapetų

Rekomenduojama

- Galima mesti kreidinį, slidų, blizgų popierių (reklaminę produkciją)
- Metalinių susegimo detalių pašalinti nebūtina
- Storus knygų viršelius rekomenduojama atskirti
- Popierius turi būti sausas ir švarus, popierines ir kartonines dėžutes reikėtų išlankstyti

KAIP TINKAMAI RŪŠIUOTI PLASTIKO ATLIEKAS?

PLASTIKAS

✓ Galima mesti

- Plastikines maisto produktų pakuotes
- Plastikines gėrimų ir kitų skysčių pakuotes
- Plastikinius maišelius
- Plastikines pakuoti skirtas plėveles ir pakuotes
- „Tetra pak“ pakuotes
- Buitinės chemijos, kosmetikos ir higienos produktų plastikines pakuotes
- Metalines pakuotes ir kitų pakuočių metalinius elementus

✗ Negalima mesti

- Plastikinių žaislų
- Elektronikos prietaisų
- Higienos reikmenų
- Plastikinių buities reikmenų
- Pakuočių su maisto likučiais

⊕ Rekomenduojama

- Maisto pakuotes išskalauti
- Jei įmanoma, atskirti skirtingų medžiagų dalis pakuotėje (nulupti folijos dangtelį, išimti plastikinį indelį iš popierinės pakuotės)
- Nedėti pakuočių į kitas pakuotes, geriau išlankstyti ir suspausti atskiras pakuotes

KAIP TINKAMAI RŪŠIUOTI STIKLO ATLIEKAS?

STIKLAS

Galima mesti

- Stiklinę gėrimų tarą
- Stiklines maisto pakuotes

Negalima mesti

- Veidrodžių ir jų likučių
- Langų stiklo
- Keramikinių, porceliano, grūdinto stiklo indų
- Lempučių, termometrų
- Stiklainių, butelių su maisto ar skysčio likučiais (turinį būtina pašalinti)

Rekomenduojama

- Jeigu sunku atpažinti, ar produktas pagamintas tik iš stiklo, geriau jį mesti į mišrių atliekų konteinerį
- Popieriaus etikečių pašalinti nereikia
- Metalinius stiklainių dangtelius reikia pašalinti – juos mesti į plastiko/metalo pakuočių konteinerį
- Rūšiuojamą tarą rekomenduojama išskalauti vandeliu

**ŠVARU NE TEN, KUR VALOMA,
O TEN, KUR NEŠIUKŠLINAMA.**

**AR PRISIJUNGSITE
PRIE POKYČIŲ?**

gamtosateitis.lt

GAMTOS ATEITIS

PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

DRAUGAUKIME

Mus galite sekti ir LinkedIn socialiniame tinkle

Dar daugiau įdomių temų, naujovių apie pakuočių atliekų sektorių, atsakingą ir tvarų vartojimą, žiedinės ekonomikos principus ir kitas temas, kurios gali būti įdomios ne tik gamintojams / importuotojams bet ir mums, kiekvienam, galinčiam asmeniškai prisidėti prie pokyčių aplinkosaugos srityje.

gamtosateitis.lt